Zasady wyłączania z ubezpieczenia społecznego rolników

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2024r., poz.90 z późn, zm.) za osoby podlegające innemu ubezpieczeniu społecznemu w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników uznawane są osoby podlegające obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych lub objęte przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym. Dlatego też osoby wykonujące aktywność zawodową, rodzącą obowiązek podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w ZUS, na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998r o systemie ubezpieczeń społecznych nie spełniają warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Niemniej w szczególnych przypadkach, ściśle określonych przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnik lub domownik podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy:

- podlega nadal temu ubezpieczeniu pomimo objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym w ZUS z tytułu wykonywania umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz z tytułu powołania do składu rad nadzorczych; pobierania świadczenia integracyjnego lub stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostali skierowani przez powiatowy urząd pracy; pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostali skierowani przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenia, staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych; pobierania stypendium na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
  w okresie odbywania studiów podyplomowych; pełnienia czynnej służby wojskowej jako żołnierz niezawodowy oraz odbywania służby zasadniczej
- może kontynuować podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników po rozpoczęciu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej spełniając warunki art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990r o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2024r., poz.90 z późn. zm).

Podleganie innemu ubezpieczeniu społecznemu dotyczy m.in. osób, które:

- wykonują pracę w ramach umowy o pracę,
- z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, w tym pozarolniczej działalności gospodarczej, w ramach wolnego zawodu, czy wymienionych w ustawie
  o systemie ubezpieczeń społecznych spółek,
- a także w okresach pobierania zasiłku dla bezrobotnych (rejestracja w charakterze bezrobotnego bez prawa do zasiłku nie jest uznawana za podleganie innemu ubezpieczeniu społecznemu).

Za osoby podlegające innemu ubezpieczeniu społecznemu uważa się także osoby objęte zaopatrzeniem emerytalnym, określonym w odrębnych przepisach.

W oparciu o obowiązujące przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ubezpieczenie społeczne rolników ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu.

Natomiast jeżeli został złożony wniosek o rentę lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje od dnia następującego po dniu, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia, jednak nie

wcześniej niż od dnia w którym ubezpieczony nabył to prawo.

Ważne: Rolnik jest obowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni zgłaszać Kasie osoby podlegające ubezpieczeniu w jego gospodarstwie oraz informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności.

Opracowała: Katarzyna Bunkiewicz - Kierownik Wydziału Ubezpieczeń OR KRUS w Opolu